

21 345

Aanvulling van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering, de Wet voorlopige regeling schadefonds geweldsmisdrijven en andere wetten met voorzieningen ten behoeve van slachtoffers van strafbare feiten

NADER VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹

Vastgesteld 10 november 1992

De leden van de **CDA**-fractie hadden met belangstelling van de memorie van antwoord kennis genomen, doch daarnaast ook van hetgeen door prof.mr. W.H.M. Reehuis aan de orde is gesteld in de door hem op 8 september j.l. uitgesproken inaugurele rede onder de titel «Schadevergoeding in het Strafrecht». Deze leden constateerden overigens dat in die inaugurele rede onder meer een kwestie aan de orde was gesteld die ook door deze leden in het voorlopig verslag van toevallig diezelfde datum 8 september j.l. naar voren was gebracht.

Daarbij ging het om het feit dat er allerlei complicaties kunnen ontstaan in een situatie waarin enerzijds de strafrechter de maatregel strekkende tot vergoeding van de schade aan de verdachte zou hebben opgelegd, terwijl kort daarna of tegelijkertijd tussen beide betrokkenen een civiele procedure zou lopen, aanhangig gemaakt door het slachtoffer, teneinde van de verdachte vergoeding te verkrijgen van de door hem aangerichte schade. De in de memorie van antwoord terzake gegeven reactie lijkt zulks te miskennen.

Het antwoord is immers dat degene die de schade reeds heeft vergoed, zich hierop met succes kan beroepen als hij voor de tweede keer wordt aangesproken om de schade te vergoeden. Wat is echter de situatie indien ten gevolge van het naast elkaar kunnen lopen van beide procedures inmiddels twee executoriale titels tot betaling zijn ontstaan: één strafrechtelijke en één civielrechtelijke. Wat is dan de onderlinge verhouding tussen deze twee titels?

Prof. Reehuis heeft de indruk dat de problematiek nog ingewikkelder wordt wanneer een schadeverzekeraar van het slachtoffer de door de laatste geleden schade vergoedt. Kan dan de dader zich op zijn strafrechtelijke gehoudenheid beroepen om aan de Staat te betalen, indien de verzekeraar van het slachtoffer bij wijze van subrogatie de vordering op de dader heeft verkregen? Kan een verzekeraar zich dan als rechtsopvolger van het slachtoffer tot de Staat wenden?

¹ Samenstelling:

Fleers (CDA), Glasz (CDA), Wagemakers (CDA), (voorzitter), Mastik-Sonneveldt (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Glastra van Loon (D66), mw. Vrisekoop (D66), Heijne Makkreel (VVD), Talsma (VVD), mw. Bolding (Groen Links), Holdijk (SGP), Schuurman (RPF) en Veling (GPV).

Staat het de rechter bij het opleggen van de hier aan de orde zijnde maatregel vrij om een lager bedrag op te leggen dan de werkelijk geleden schade in gevallen waarin de omvang van die werkelijk geleden schade objectief kan worden vastgesteld?

Bij de uitspraak waarbij de schadevergoedingsmaatregel wordt opgelegd, dient de rechter tevens te bepalen dat voor het geval dat noch volledige betaling, noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt, vervangende hechtenis wordt toegepast. Brengt dit met zich mede dat in situaties waarin ernstig rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat de dader niet in staat zal zijn om het bij de maatregel op te leggen bedrag te betalen, bijvoorbeeld omdat het daarbij gaat om een zeer hoog schadebedrag, het aanbeveling verdient de schadevergoedingsmaatregel achterwege te laten aangezien anders min of meer op voorhand zou vaststaan dat op de verdachte vervangende hechtenis zal moeten worden toegepast.

Is het de rechter in het kader van de oplegging van een schadevergoedingsmaatregel toegestaan de omvang van de aldus te vergoeden schade te matigen, een en ander gelet op de draagkracht van de dader?

Kan de strafrechter, indien de benadeelde partij zich voegt, in situaties waarin de aansprakelijkheid van de dader vaststaat, doch de omvang van de schade niet onmiddellijk bepaald kan worden, de dader veroordelen tot vergoeding van schadevergoeding nader op te maken bij Staat, zodat alsdan verwezen wordt naar een schadestaatprocedure ter nadere bepaling van de omvang van de vordering? Indien dat niet toegelaten zou zijn, waarop berust dan de keuze zulks niet toe te laten?

De leden van de fractie van **D66** sloten zich bij het vorenstaande aan.

De voorzitter van de commissie,
Wagemakers

De griffier van de commissie,
Dijkstra-Liesveld